

Anya Koek

Nachtdienst

ISBN 978-90-225-6503-2

ISBN 978-94-023-0001-7 (e-boek)

NUR 301

Omslagontwerp: Johannes Wiebel|Puch Design Munich using
Shutterstock.com

Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2015 Anya Koek en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Het was vroeg in de ochtend, toen internist Ava Spoorman in haar oranje Pacer door de lege straten terug naar ziekenhuis Roderijck Veste racete. De vintage auto was een cadeautje van haar vader Koen. Het ding had een flinke topsnelheid, ondanks de hoge leeftijd. Maar voorbij een bocht moest ze plots op de rem. Er stond een vrachtwagen midden op de weg. De chauffeur was dozen aan het lossen bij een winkel. Ze draaide haar raampje open.

‘Schiet eens op, ik heb haast.’

Maar de chauffeur deed net alsof hij haar niet hoorde en ging stoïcijns door. Ava tikte ongeduldig met haar nagels op het stuur. Ze had jaren om de wagen gezeurd, toen die verwaarloosd in haar vaders garage stond. Koen was er in de jaren tachtig altijd mee naar het ziekenhuis gereden toen hij nog actief was als medisch ethicus. Hij had de oude bak uiteindelijk laten opknappen voor zijn dochters zeventwintigste verjaardag, nu vier jaar geleden.

‘Hier heb je alvast je erfenis. Meer zit er niet in,’ had hij gebromd. Maar Ava had haar vader enthousiast geknuffeld; ze was dolblij geweest met het cadeau.

Het duurde Ava te lang. Ze trok zachtjes op en manoeuvreerde haar auto kundig over de stoep, vlak langs de vrachtwagen. De chauffeur keek verstoord op maar Ava wees gedeci-

deerd op de esculaapsticker op haar voorruit. Toen de Pacer voorbij de vrachtwagen was, bonkte Ava de auto de stoep weer af en reed snel door.

Na een week nachtdienst was Ava die ochtend bekap in bed gekropen. Haar tanden poetsen, make-up verwijderen, daar had ze de puf niet meer voor gehad. De afgelopen nacht was er op de Spoedeisende Hulp een verkeerde diagnose gesteld bij een oude dame met buikpijn. Dat bleek geen symptoom te zijn van een blindedarmontsteking maar van iets totaal anders. Ava had na één blik op de bejaarde vrouw geweten dat het om een gecompliceerde heupbreuk ging: haar linkerbeen leek korter dan haar rechterbeen en lag naar buiten gedraaid op het bed. Gelukkig had de montere vrouw met veel gevoel voor humor gereageerd op Ava's irritatie over de blunder van haar collega's, die haar een hoop onnodige pijn hadden bezorgd.

‘Ach kind, ik ben juist blij met al die aandacht. Een knappe ambulancebroeder heeft me van de grond geraapt en in bed getild, dat heb ik niet meer meegemaakt sinds mijn huwelijksnacht,’ zei de vrouw met een knipoog. ‘En toen hadden we zoveel op dat ik het me de volgende dag amper kon herinneren,’ voegde ze er grinnikend aan toe.

Maar de fout van haar collega's bleef Ava door het hoofd spoken, zelfs toen ze in bed lag, had ze nog aan de behandeling van de oude dame gedacht: had ze niet dit, had ze niet dat moeten doen. Ava moest zich zien te ontspannen. Toen dat eindelijk gelukt was, in een heerlijke weldaad weggezonden, met het gevoel dat haar lichaam vloeibaar was en de rust voor eeuwig, schalde plots de zwoele stem van Pat Boone door de kamer: ‘Put your sweet lips a little closer to the phone’. Ze was rechtovereind geschoten en had haar mobiel gegrepen. Het was haar vriendin Carmen van Loon, arts en afdelingshoofd

op Roderijck Veste. ‘Kom snel, gekkenhuis hier!’

‘Wat is er dan aan de hand?’

‘Zombies proberen Roderijck Veste binnen te dringen.’ Ze hoorde Carmen lachen.

‘Hè?’

‘Blote billen en drankkegels.’

‘Voor een paar dronkenlappen kom ik echt niet terug, hoor.’

‘Het zijn er echt veel. En sommigen zijn in levensgevaar. We hebben alle hulp nodig die we kunnen krijgen. Kom nou maar!’ klonk het nu serieus.

Toen Ava het terrein van Roderijck Veste opdraaide, zag ze door de glazen pui de consternatie binnen al: half ontblote jongens renden rond in de hal. Buiten lag een van hen naakt op de grond, met zijn broek op de enkels. De jas van de jongen zat tussen de draaideur, die daardoor klemde. Er kon niemand in of uit. Binnen stond haar baas Boudewijn met een grote bos sleutels aan de andere kant van de hal, bij de nooduitgang. Hij liet de bos nerveus door zijn handen glijden.

‘Waar is die verdomde sleutel nou? En waarom is het ding überhaupt op slot? Dat kan toch helemaal niet,’ riep hij geïrriteerd.

Verpleegkundige Lonneke stond wanhopig aan de draaideur te trekken onder aanvoering van Carmen. Ava rende naar het gebouw toe om te helpen, maar iemand was haar voor. Vanuit haar ooghoek zag ze langs zij een ambulancebroeder naderen. Hij trok een sprint en sloeg met een ingeklapte brancard zo een ruit van de draaideur aan diggelen. Zonder te aarzelen sprong de man in één soepele beweging naar binnen om Ava vanaf de andere kant bij te staan in haar poging de jas van de jongen los te trekken. Tijdens die inspanning stelde hij zich glimlachend aan haar voor.

‘Stef Verkerke. Mijn eerste dag hier en meteen raak.’

Ava was even afgeleid door zijn diepe staalgrijze ogen en ontwapenende lach. Ze leken in strijd met elkaar te zijn; die koele iriskleur tegenover de gulheid van Stefs prachtige mond. En dat verraste haar.

‘Ava Spoorman,’ wist ze uit te brengen.

Al snel was de jongen los en draaide de deur weer. Binnen was het hele medische team bezig de rondrennende pubers te vangen. Ze waren duidelijk stomdronken. Ava kon er nog net een wegduwen, en voorkwam daarmee dat hij een nietsvermoedende patiënt onderkotste, die bij de receptiebalie stond om zich in te schrijven. ‘Zo gaat het er hier normaal gesproken nooit aan toe hoor,’ zei Ava verontschuldigend.

Te midden van al deze commotie stond daar cardioloog David Cupido als enige medicus niks te doen.

‘Kom op David, help mee. Ik weet dat het niet je normale taak is, maar we moeten allemaal even aanpakken nu,’ zei Boudewijn dwingend.

‘Sorry, noodgeval,’ mompelde hij en schoot schielijk weg. David had helemaal geen zin in deze toestand. Dus dit leek hem nou een perfect moment voor een uitgebreide lunch. Terwijl hij naar zijn privéparkeerplek liep en in zijn zwarte Audi RS5 stapte, bedacht hij welke van zijn vele vriendinnen hij zou bellen om met hem mee te gaan. Op zijn smartphone bekeek hij een aantal foto’s van prachtige vrouwen. Hij had zijn type vrouw in een kitscherig ‘Denk aan ons’-lijstje, prominent in zijn auto hangen. De pronte boezem blijkbaar als maatstaf, want de foto die hij uiteindelijk indrukte om te bellen, was van een vrouw met dezelfde cupmaat.

‘Hallo schat, met David. Lunchen samen? Ik weet een restaurantje op een mooi plekje aan het water. Ik kom je halen.’

En na een tevredenstellend antwoord reed David weg. In zijn achteruitkijkspiegeltje zag hij door de grote ruiten van Ro-

derijck Veste zijn paniekerige collega's in de weer. Hij zwaaide lachend. 'Kijk die sukkels nou,' en trapte het gaspedaal in.

Binnen had Stef de jongen van de draaideur op dezelfde brandcard gelegd als waarmee hij de ruit had ingeslagen. Hij wilde er net mee naar de Spoedeisende Hulp rijden, toen Carmen hem de weg versperde. Ze keek hem streng aan.

'Weet je wel wie ik ben?'

'Nee, en dat kan me eerlijk gezegd ook niet zoveel schelen nu.' Stef keek naar de jongens die gillend rondrenden in de hal. Een ervan had een bloedende hoofdwond. Maar toen hij aanstalten maakte ernaartoe te gaan, hield Carmen hem tegen.

'Ik ben afdelingshoofd, dus je meerdere,' zei ze zelfgenoegzaam. 'Je maakt er wel een potje van hè, zo op je eerste dag als ambulancebroeder.' Carmen wees naar de chaos om haar heen. 'Allemaal jouw schuld. Officieel mag er maar één patiënt in de ambulance vervoerd worden en jij hebt er zeven meegenomen. Hoe verklaar je dat?'

Ava zag dat Stef niet zo onder de indruk was van Carmens hautaine houding. Terwijl ze zich ontfermde over de bloedende jongen en een gaasje tegen de wond drukte, keek ze ondertussen geamuseerd naar de twee kemphanen, allebei de armen over elkaar.

'Je wilt een verklaring? Dan krijg je die,' zei Stef strijdvast.

'U. Ik ben u voor jou.'

'Oké, wat u wilt.' Stef rolde met zijn ogen, zag Ava. Dat beviel haar wel. Daarna deed Stef Carmen kalmpjes zijn versie van de gebeurtenissen uit de doeken. Bij aankomst van de ambulance bleek een van de jongens er ernstig aan toe. 'Hij was aan het stikken in zijn braaksel, dus er was geen tijd te verliezen.' Omdat hij niet meteen kon inschatten wat er gebeurd was, had Stef de vrienden van de jongen ook meegenomen. Tijdens de rit had hij ze uitgehoord, hoe moeilijk dat ook was, want ze waren

allemaal misselijk en dronken. Maar Stef was te weten gekomen dat ze aan het moonshinen waren.

‘Moonshinen?’

‘Ja, zelf drank stoken. Ze deden gewoon na wat ze daarover in een tv-programma hadden gezien.’ Stef legde verder aan Carmen uit dat de jongens dat in een lege stal hadden geprobeerd, met een zelf gelaste koperen ketel en een tuinslang. Maar het brouwsel was slecht gevallen.

‘Ze zijn er doodziek van geworden, maar ook hartstikke zat. Ze weten echt niet wat ze doen, vandaar de chaos,’ verklaarde Stef. Ava zag dat de nieuwe ambulancebroeder onrustig was; hij wilde weer aan de slag. Maar Carmen was nog niet klaar met hem.

‘En je vindt wel dat je de juiste inschatting hebt gemaakt?’ zei ze tergend.

‘Ja. Ik weet namelijk wat ze binnen hebben gekregen,’ schreeuwde Stef nu, om boven het gegil van de jongens uit te komen. ‘Ze hebben appels van de boomgaard vergist in plaats van suiker. Toen ze het distilleerden, werd de concentratie methanol te hoog. Dat is de boosdoener. De jongen die nu op de Spoedeisende Hulp ligt, heeft het meest gedronken van allemaal,’ waarschuwde Stef.

‘Ik begrijp helemaal niks van dit verhaal. Allemaal rookgordijnen,’ zei Carmen kil.

En terwijl Carmen Stef bleef doorzagen over zijn onverantwoordelijke gedrag, vond Ava het tijd voor actie. De hoofdwond van haar patiënt was inmiddels gestelpt. Ze zette de jongen op een stoel en liet haar ruziënde en rondrennende collega's voor wat ze waren; Ava ging razendsnel naar de Spoedeisende Hulp. Daar zag ze de jongen waar het allemaal om begonnen was. Hij was lijkkbleek, had blauwe lippen en leek geen teken van leven te geven. Ze waren druk doende bloed af te nemen voor onder-

zoek. Co-assistent Roelof Favori was al bezig met de voorbereiding voor een eventuele reanimatie. Ava reageerde alert op de situatie, zette alles stop.

‘Snel, maag leegpompen, nu!’ Ze legde de patiënt op zijn zij en zag dat zijn nagels ook al blauw waren. ‘Misschien heeft het mierenzuur zijn bloed al vergiftigd, tenslotte heeft hij de hele nacht flink doorgedronken.’

Ava greep een lampje en scheen in zijn ogen. Ze zag zijn verwijde pupillen en hield twee vingers omhoog. ‘Hoeveel vingers houdt ik omhoog?’ Geen reactie. Ze gaf hem een felle klap op zijn wang. De ogen van de jongen gingen open. ‘Hoeveel?’ En weer liet ze twee vingers zien.

‘Vier,’ kreunde de jongen met zwakke stem. Roelof grinnikte.

‘Tuurlijk ziet hij er vier, hij is dronken.’ Maar Ava reageerde geprikkeld.

‘Hij heeft methanol binnen, geen ethanol. Misschien is hij wel blind aan het worden.’ Ze boog zich weer naar de jongen. ‘Zie je mij, hoe ziet ik eruit?’

De jongen keek haar aan en begon ondanks alles te glimlachen. ‘Je bent een beetje wazig maar best wel lekker om te zien. Wil je met me uit, chickie met je grote groene ogen en glanzend zwarte haar?’ En meteen daarna zakte hij weg.

Ava maakte plaats voor de ploeg die met de maagpomp in de weer ging. Ze zag dat hij in goede handen was.

Toen Roelof van Ava hoorde dat er blote jongens rondrenden in de hal, ging hij er meteen op af. Hij trof Stef aan, die twee jongens in de greep had. Het kostte niet echt moeite ze in bedwang te houden, want ze konden nauwelijks op hun benen staan. Ze steunden juist op Stef en lieten zich uiteindelijk gedwee leiden.

Boudewijn stond bij de ingang een aantal geschrokken pa-

tiënten te woord. Hij was weer zijn rijzige kalme zelf en kon ze daarom al snel geruststellen. Hij keek even naar Carmen, die de boel kundig delegeerde. Ze hield Roelof aan die geamuseerd rondkeek.

‘Hé co, breng jij ook nog wat moonshiners naar de Spoedeisende Hulp of hoe zit het?’ Ze wees naar de stoel waarop de jongen met de hoofdwond zat. Naast hem zat de jongen die bijna over een patiënt had gebraakt. Hij zag er pips en uitgeteld uit. ‘Pak die bloedwond maar en zijn vriendje de kotser.’

Roelof knikte en ging naar de jongens toe.

Stef lachte toen hij langs hem liep. ‘Je zou denken dat zij hier de baas is.’

Roelof wisselde een blik met Stef. ‘Die bitch speelt graag de baas, dat is het verschil.’ Ondanks zijn zware vracht draaide Stef zich toch nog even om naar Carmen. Toen hij naar haar knipogde, draaide ze meteen haar hoofd weg.

‘Ik vind het wel sexy, dat arrogante gedrag.’

Roelof begon te grinniken.

‘Nee, serieus. Kijk nou.’

Roelof keek nu ook naar haar. ‘Ze lijkt op Charlize Theron.’ En dat lag niet alleen aan dezelfde beginletter van haar naam, vond Stef. Met Carmens verfijnde gezicht, vrouwelijke vormen en onaantastbare uitstraling was ze net zo’n superieure blonde koningin als Charlize. ‘Pittig, maar wat een mooie vrouw,’ verzuchtte hij.

‘Ja, dat zeggen ze,’ constateerde Roelof ongelovig.

Stef liep door met zijn patiënten. Maar toen Roelof zijn moonshiners wilde begeleiden, zag hij dat de kotser al op eigen houtje was gaan lopen. En dat ging niet goed. Hij rende naar de mooie dronken jongen die zijn evenwicht niet meer kon bewaren en in een plantenbak viel. Gretig greep Roelof hem bij zijn naakte bovenlichaam om hem omhoog te trekken.

Ava, die net terugkwam van de Spoedeisende Hulp, zag Roe-

lof ongegeneerd flirten met de verdwaasde jongen. ‘Dit is geen oppikplek, Roelof,’ zei ze streng. Toen ze merkte dat hij zich betrappt voelde, fluisterde ze hem in zijn oor. ‘Maar stop je telefoonnummer in zijn broek, dan kom je er misschien achter of hij ook homo is.’ Ava gaf hem een knipoogje.

Roelof glimlachte opgelucht. De jongen met de bloedwond stond zelf op en liep voor Roelof uit de gang in waar de Spoedeisende Hulp zat.

Boudewijn kwam bij Ava staan. ‘En? Is alles nu geregeld?’

Ava keek rond en zag nog één moonshiner in de hal. Hij had zich uitgestrekt over drie stoelen en lag te slapen.

‘Volgens mij is alles onder controle.’ Maar toen zag ze Lonneke met de allerlaatste dronken jongen aan haar arm. ‘Bijna dan,’ herstelde Ava zich. Want hoewel de moonshiner zich braaf door Lonneke liet meevoeren, zag Ava dat ze haar hulp hard nodig had. Terwijl Ava naar hen toe rende, griste ze een doos tissues van de balie. ‘De diarree loopt uit zijn broekspijp,’ fluisterde ze.

Lonneke draaide zich naar de jongen en rook het ook. Ze trok een vies gezicht toen ze achter zich het bruine spoor op de vloer zag.

Ava knielde al neer om het op te vegen. Ze keek naar de vrolijk lachende jongen. ‘Hij heeft zelf niks in de gaten.’ Maar Lonneke trok haar meteen de doos uit handen. Ava zag dat ze zich schaamde.

‘Dat is mijn werk.’ En voordat Ava kon reageren was Lonneke de stinkende boel al aan het opruimen.

Ava bleef niets anders over dan de jongen af te voeren naar een douche. Ze verheugde zich erop om daarna weer naar huis te gaan. Eindelijk slapen!

2

Lonneke was druk bezig op de afdeling neurologie om te assisteren bij een patiënte. Ze bracht geleidende gel aan op de huid van de broze vrouw. Ze was begin zestig maar zag er oud uit voor haar leeftijd. Haar gezicht was vaal en ze had al veel rimpels. Ze bewoog zich stram. Lonneke zag dat ze bibberde van de kou en de zenuwen dus deed ze de vrouw snel wollen sokjes aan. Nadat Lonneke de elektroden had aangebracht, ging ze bij de patiënte zitten en hield geruststellend haar hand vast toen het onderzoek begon.

‘Niet meer koud zo?’

‘Ik voel me goed,’ antwoordde de vrouw bedachtzaam. Tussen elk woord liet ze een pauze vallen. Het kostte haar moeite om te praten. De klank van haar stem was gedempt. Alsof ze een brok in haar keel had.

Omdat Roelof en meer coassistenten erbij stonden, werd elke handeling hardop uitgelegd. Lonneke lette goed op de metingen die de neuroloog verrichte. Hij wees op de bovenmatige spiercontracties bij de vrouw.

‘Zien jullie die spieren rollen?’

De coassistenten knikten.

‘Zelfs in stilstand zie je bepaalde spieren nog bewegen,’ zei Roelof verbaasd.

De neuroloog keek de vrouw vriendelijk aan. ‘Kunt u uw mond even opendoen?’